

Brigida Uriguen Perea
Amorebieta-Etxano, Bizkaia (-2007)

Aurkibidea

Biografia

Boroan jaio zen eta hogeita bost urte bete arte bizi izan zen bertan. Tartean, Bilboko klinika batean kriada egon zen. Gerra garaian ihesi joan behar izan zuen Santutxura, aita-amak etxean utzita. Angel Barrenarekin ezkondu eta Zurkitze baserrira joan zen bizitzera. Gero, Jauregibarria auzoko Aldekoena baserrian bizi izan zen. Amore bi eta ETXANO libururako egindako elkarrizketetan parte hartu zuen.

Zintak

AMO-149

- **Proiektua:** Amore bi eta ETXANO
- **Elkarrizketatzailea(k):** Polo Gerrikabeitia, Mikel
- **Data:**
- **Iraupena:** 47 min
- **Euskarria:** Audio Analog
- **Kodifikatzailea:** Unamuno, Arianne
- **Emalea:** Polo Gerrikabeitia, Mikel

AMO-150

- **Proiektua:** Amore bi eta ETXANO
- **Elkarrizketatzailea(k):** Polo Gerrikabeitia, Mikel
- **Data:**
- **Iraupena:** 20 min
- **Euskarria:** Audio Analog
- **Kodifikatzailea:** Unamuno, Arianne
- **Emalea:** Polo Gerrikabeitia, Mikel

Pasarteak

1. Jose Antonio Agirre zela ezagutu zuen

- **Erref:** AMO-149/002
- **Iraupena:** 0:03:24. **Hasi:** 00:01:23. **Bukatu:** 00:04:47
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Lanbideak » Neskameak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

Laburpena:

Bilbon klinika batean neskame egon zen. Jose Antonio Agirre lehendakariaren osaba bati ebakuntza egin zioten eta lau hilabetez egon zen bertan. "Chocolates Bilbainos" lantegiko ugazaba zen Jose Antonio. Harreman handia egin zuen.

2. Neba Otxandiano batailoian

- **Erref:** AMO-149/003
- **Iraupena:** 0:02:26. **Hasi:** 00:04:47. **Bukatu:** 00:07:13
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Bere neba Otxandiano batailoian ibili zen. Gernikan kapitaina, sarjentua eta bere neba elkartu ziren lehendakaria izendatu zutenean. Bere neba beste birekin batera agertzen den argazkia deskribatzen dute.

3. Boroatik irten beharra

- **Erref:** AMO-149/004
- **Iraupena:** 0:03:45. **Hasi:** 00:07:13. **Bukatu:** 00:10:58
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Maiatzaren 18an hartu zuten nazionalek Etxano. Maiatzaren 27an ebakuntza egin zuten eta Boroan azkenengoak izan ziren irteten. Aita-amak etxean

geratu ziren. Etxebarrin bonbardatu egin zituzten. Justu-justu iritsi ziren Boluetara.

4. Santutxoko etxea bonbardatu zuten

- **Erref:** AMO-149/005
- **Iraupena:** 0:01:19. **Hasi:** 00:10:58. **Bukatu:** 00:12:17
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Santutxurantz jo zuten. Ekainaren 13an bonbardatu egin zuten beraiek zeuden etxea.

5. Bilbo jausten ikusi zuen

- **Erref:** AMO-149/006
- **Iraupena:** 0:02:05. **Hasi:** 00:12:17. **Bukatu:** 00:14:22
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Artxandan trintxerak zeuden eta haiek bonbardatzen zituzten; etxeko ezkaratzetik ikusten zuen dena. Milizianoek atzera egin zutenekoa ikusi zuen. Bilbo jausi zenean, etxera bueltatu zen. Bizkargiko borroka oso gogorra izan zela kontatzen du.

6. Aita-amak etxean bakarrik, neba Gernikan hilda

- **Erref:** AMO-149/007
- **Iraupena:** 0:03:08. **Hasi:** 00:14:22. **Bukatu:** 00:17:30
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerran hildakoak eta zauritutakoak
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Gerratik itzulera

Laburpena:

Oinez abiatu ziren Santutxutik etxera, ahizpa eta biak. Ez zekien aita eta ama bizirik egongo ote ziren ere. Bere neba Gernikan hil zen.

7. Bilboko klinika militar batek lapurtu zuenekoa

- **Erref:** AMO-149/010
- **Iraupena:** 0:02:28. **Hasi:** 00:18:26. **Bukatu:** 00:20:54
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ondasunen galera

Laburpena:

Klinikako jabeak epaiketara eraman zuen militarra, baina hura ez zen eraikinetik joan, eta atsekabetuta hil zen.

8. Aita-amak onik etxean

- **Erref:** AMO-149/011
- **Iraupena:** 0:01:35. **Hasi:** 00:20:54. **Bukatu:** 00:22:29
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Gerratik itzulera

Laburpena:

Santutxutik bueltan, aita eta ama Boroan topatu zituzten, baina etxean utzi zuten behia milizianoek kendu zieten.

9. Etxe ondoko zulo eta trintxerak

- **Erref:** AMO-149/012
- **Iraupena:** 0:01:12. **Hasi:** 00:22:29. **Bukatu:** 00:23:41
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Boroan, beraien etxe ondoan, Burdinazko Gerrikoa zegoen. Pasabidearen berri eman zioten nazionaliei. Bonbardaketak egiten zituztenean, hiru etxetakoak zulo batean ezkutatzen ziren.

10. Gerrak kolpatutako familia bati buruzkoak

- **Erref:** AMO-149/014
- **Iraupena:** 0:04:37. **Hasi:** 00:24:21. **Bukatu:** 00:28:58
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerran hildakoak eta zauritutakoak
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

Boroako familia abertzale batean gerra garaian gertatutakoak kontatzen ditu. Gizonetako bat Zamudion bonbardatuta hil zen eta beste bat atxilotu eta hil egin zuten. Hamazazpi urteko neskatila, berriz, etxean bakarrik geratu zen.

11. Aitita Etxanoko alkate

- **Erref:** AMO-149/016
- **Iraupena:** 0:02:01. **Hasi:** 00:30:03. **Bukatu:** 00:32:04
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Udala

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Bere aitita Etxanoko alkatea izan zen, Juan Kruz Perea. Hiru seme izan zituen, bi fraide eta bat abadea. Karlista zen aitita, baina inorekiko gorrotorik gabea.

12. Osaba bat, laurogei urterekin preso

- **Erref:** AMO-149/017
- **Iraupena:** 0:03:10. **Hasi:** 00:32:04. **Bukatu:** 00:35:14
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:

Bere aitari seme zaharrenak berrogeita bi urte egin zituen Ameriketara eta ia laurogei urterekin itzuli zen. Gerra garaian, atxilotu eta urtebetez kartzelan egon zen.

13. Senarra Irrintzi batailoiko sarjentu

- **Erref:** AMO-149/018
- **Iraupena:** 0:00:57. **Hasi:** 00:35:14. **Bukatu:** 00:36:11
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Bere senarra sarjentua izan zen, Angel Barrena. Irrintzi batailoian ibili zen gerra garaian.

14. Santutxun esnea saltzen gerra garaian

- **Erref:** AMO-149/019
- **Iraupena:** 0:01:07. **Hasi:** 00:36:11. **Bukatu:** 00:37:18
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Gerratik itzulera

Laburpena:

Etxera itzultzean, herria erdi hondatuta topatu zuten. Etxetik ihesi joan behar izan zutenean, behiak eraman zituzten eta Santutxun zeudela, esnetan joaten zen.

15. Nebak ikasketadunak

- **Erref:** AMO-150/008
- **Iraupena:** 0:01:53. **Hasi:** 00:11:51. **Bukatu:** 00:13:44
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Lanbideak » Batetik bestera zebiltzanak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Abereekin ondo moldatzen ziren. Esnea saltzen zuten. Hiru neba fraideak ziren eta laugarrenak arotz ikasi zuen eta ondoren Euskalduna lantegian hasi zen. Denak ikasketadunak izan direla dio.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-07-11

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com